इ. वि. का. राजवाडे संशोधन मंडळ धुळें.

—: हस्त लिखित ग्रंथ संग्रह :—

ग्रंथ क्रमांक ४४०/३.१ (८६२)

ग्रंथ नाम अ[illegible] व्रत कथा

विषय कथा पुराणें

" Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai."

(1)

१६७ ॥ अनंतव्रतपूजाप्रारंभः ॥ ६७ ॥

" Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai. "

(2)

॥१॥ ॥श्रीगणेशायनमः॥ ॥श्रीअनंतायनमः॥सूत
उवाच॥पुरातुजान्हवीतीरेधर्मोधर्मपरायणः॥जरा
संधवधार्थायराजसूयमथाक्रमत्॥१॥इस्तेनस
हधर्मोसौभीमार्जुनसमन्वितः॥यज्ञशालाप्रकुर्वी
तनानारत्नोपशोभितां॥मुक्ताफलसमायुक्तांम
हेंद्रालयसन्निभां॥[illegible]भूपतीन्सर्वान्समाहू
यप्रयत्नतः॥२॥गंधारीतनयोराजासर्वदानृप
सूदनः॥दुर्योधनइतिख्यातोसमागत्यमखालयं॥ ॥१॥

" Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai. "

(2A)

॥४॥ दुर्योधनस्ततो नृपतिः आगतो जलमोहस्थलं ॥ दु
र्ध्वकं कौतुकमाप्तो ॥ गच्छन्नूगच्छन्नूग्रानैः स्थानः ॥५॥ स्मि
तवक्रास्तंसं जाताद्रौ[illegible]दिनरांगनाः ॥ ततोग
छन्महीन्द्रणनोजल[illegible]तस्यः ॥६॥ पुनः सर्वे
न्नृपाश्चैव क्रूरंषयश्च[illegible]धनाः ॥ द्रौपद्यादि स्त्रि
यः सर्वाः स्मितवं[illegible]लोचनाः ॥७॥ महोरा
जाधिराजासौ महाक्रोधसमन्वितः ॥ विनिर्गत्य
स्वकं राष्ट्रं मातुलेनावृतो नृपः ॥८॥ तस्मिन्कालेतु

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

(3)

भा २१

शकुनिः प्रोवाच मधुरं वचः ॥ राजन्प्राप्तलवृद्धिं
तां न युक्तां तव भूपते ॥ ९ ॥ मं चमुं च महारोग्य पुरतः
कार्यवर्चसा ॥ द्यूतेन [illegible] एव चैव सर्वं राज्यं वाप्स्य
सि ॥ १० ॥ तस्माद्दु[illegible]द्र राजस्य सदनं प्रति ॥
तेषु यक्तां महाराज[illegible]गत्य मखाल्हये ॥ ११ ॥
द्विनिर्गत्य मखे सर्वं[illegible] सर्वे स्वके पुरं ॥ युयुद्ध
योधनो राजा प्यजगाम जगाह्वयं ॥ १२ ॥ आनी
य पांडुपुत्रांश्च धर्मस्ति मार्जुनादिकान् ॥ द्यूतारं भा २१

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

(3A)

॥राम॥ भंप्रकुर्वीत राज्यं सर्वं स्वराष्ट्रकं ॥१३॥ द्यूतेन विजि
॥आन ताः सर्वे पांडवाः वीतिकल्मषाः ॥ ततोरण्यांतरेग कथा
त्वा वर्त्तते वनचारिणः ॥१४॥ ततो दत्तात्रमापन्ने
स्त्वात्तम्भिः सह पांड[illegible] तउवाच ॥ आरण्यव
र्त्तमानास्ते पांडवाः दु[illegible]र्षिताः ॥१५॥ स्तस्तं दृष्ट्वा
महात्मानं प्रणिपत्य यथाक्रमं ॥ युधिष्ठिर उवाच ॥
अहं दुःखाच संजातो तापत्रिभिः परिवारितः ॥
॥१६॥ कथं मुक्तिर्वदास्माकं अनंताद्दुःखसागरा

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

(५)

॥३॥ त॥ श्रीकृष्ण उवाच॥ अनंतव्रतमाहात्म्यं सर्वपाप
हरं शुभं॥१७॥ सर्वकामप्रदं नृणां स्त्रीणां चैव यु
धिष्ठिर॥ युधिष्ठिर उवाच॥ केन विधानेन व्र
तमेतदुदीरितं॥१८॥ एतद्विस्तारतोस्माकं वक्तु
मर्हस्यशेषतः॥ कृष्ण उवाच॥ शुक्लपक्षे चतुर्द
श्यां मासि भाद्रपदे शुभे॥१९॥ तस्यानुष्ठानमा
त्रेण सर्वपापैः प्रमुच्यते॥ युधिष्ठिर उवाच॥ कृ
ष्ण कोयं त्वयाख्यातो योनंत इति कीर्तितः॥२०॥ ॥३॥

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

(5A)

किंशेषनागआहोस्विदनंतस्तत्सकस्मृतः॥पर
मात्माथवानंत उताहो ब्रह्म उच्यते॥२१॥कएषोनं
तसंज्ञोवै तथ्यं मे ब्रूहि [illegible]॥श्रीकृष्ण उ०॥अनंत
इत्यहं पार्थ मम रूपं [illegible]य॥२२॥आदित्यग्र
हचारेण यः काल उ[illegible]पद्यते॥कलाकाष्ठामुहूर्ता
दि दिनरात्रिशरीर[illegible]॥२३॥पक्षमासस्तुवेषा
णि युगकल्पव्यवस्थया॥योयं कालो मयाख्यातः
सोनंत इतिकीर्तितः॥२४॥सोहं कालेषतोलेस्मि

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

(5)

॥५॥

भुवोभारावतारणात्॥ दानवानां विनाशाय व
सुदेवकुलोद्भवं॥२५॥ विष्णुमामग्रिहंतारं लक्ष्मं
विष्णुं हरिं शिवं॥ ब्रह्माणं भास्करं शेषं सर्वव्या
पिनमीश्वरं॥२६॥ विश्वरूपं महाकायं सृष्टिसं
हारकारकं॥ प्रत्ययाध[illegible]पादाया: विश्वरूपमद
र्शितं॥२७॥ विश्वरूप[illegible]तं च यस्मिन्निद्राश्च
तुर्दश॥ वसवोष्टौ द्वादशादित्या रुद्रा एकादशा
नला:॥२८॥ सप्तर्षया: समुद्राश्च पर्वता: सरि ॥५॥

(5A)

तोद्रुमाः॥ नक्षत्राणि दिशो भूमिः पातालं भूर्भु
वादिकं॥२९॥ माकुरुष्वात्र संदेहं सोहं पार्थ निसं
शयः॥ युधिष्ठिर उवाच॥ अनंतेव्रतमाहात्म्यं
विधिं ब्रूहि विदांवर॥३०॥ किं पुण्यं किं फलं तस्य
ह्यनुष्ठाने च कीदृशं॥ केनैवादौ पुराचीर्णं मर्त्ये
केन प्रकाशितं॥३१॥ एतत् समस्तं विस्तरायं ब्रूह्यनं
तव्रतं हरे॥ कृष्ण उवाच॥ आसीत्सुरा कृते युगे
सुमंतो नाम वै द्विजः॥३२॥ वसिष्ठगोत्रे चोत्पन्नः

"Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai."

॥५॥ सुरूपां च मगोः सुतां ॥ दीप्तानाम्नी चापये मे वेदो
क्तविधिनात्ततः ॥ ३३ ॥ तस्याः कालेन संजाता दुहि
तानंतलक्षणा ॥ शीला नाम सुशीला सा वर्द्धते पि
त्र वेश्मनि ॥ ३४ ॥ माता तस्याः कालेन ज्वर दाहे
न पीडिता ॥ विदर्भायां नगर्यां तीरे मृताः स्वर्गपुरं य
यौ ॥ ३५ ॥ पुराकृतयुगे [illegible] दर्भपुरी वाराणसी सम्
मा ॥ सेनजिन्नाम राजा वै तत्रासीच्च महाबलः ॥ त
त्र देवोऽस्ति वृद्धविप्रो वेदवेदांगपारगः ॥ सुधुमाशिरि ॥५॥

"Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai."

(6A)

ति ख्यातो ऋषिः परमधार्मिकः ॥ ३७ ॥ तस्यैका ह्य
भवत्कन्या कर्करोति च नामतः ॥ सोन्यान् ऋषिवरा
न्नात्वा प्रार्थयामास कौ[illegible]सुतं ॥ ३८ ॥ धुंधुमारिरुवाच ॥
ह्य एवं तु ऋषयः सर्वे[illegible]तासि यत्स्थितं ॥ वसि
ष्ठगोत्रे चोत्पन्नः सुम[illegible] नाम वै द्विजः ॥ ३९ ॥ अ
ग्निहोत्रादिकं कर्म [illegible] पूर्वमुत्तमं ॥ अधुना
तस्य विच्छेदः पत्न्यभावाद् द्विजोत्तमः ॥ तस्याग्निहो
त्रसिध्यर्थं कन्या देया मया किल ॥ कर्करोति समा

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

(७)

॥दि॥

ख्यातानुज्ञानाद्वृविताम्मिति ॥ ४१ ॥ ऋषयऊ० ॥
सुमंतस्तु वरश्रेष्ठो धर्माधर्मविचारकः ॥ धुंधु
मारे त्वया कन्या तस्यै [illegible] स्मदाज्ञया ॥ ४२ ॥ ऋ
षिणां वचनं श्रुत्वा धुंधुमारिस्तु वै द्विजः ॥ स्वां वि
वाहोचितां कन्यां स्वा [illegible] कर्कराना मतः ॥ ४३ ॥
उत्पन्नां काश्यपे गोत्रे [illegible] तां प्रददौ तदा ॥ सुमु
हूर्ते विचारेण वेदोक्तविधीनापि च ॥ ४४ ॥ सुमं
तोपि चितां लब्ध्वा वेदोक्तविधिना द्विजः ॥ दुःखी

॥दि॥

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

(7A)

लां कर्कशां चंडीं नित्यं कलहकारिणीं ॥ ४५ ॥ सापित्री
लापितुर्गेहे गृहार्चनसमावभौ ॥ कुड्यस्तंभगृहद्वा
रदेहलीतोरणादिषु ॥ ४६ ॥ चातुरंगकवर्णैश्च नील
पीतैः सितासितैः ॥ [illegible] केः शंखपद्मैश्चर्चयं
ति पुनः पुनः ॥ ४७ ॥ [illegible] वर्त्तते त्रीलापि तत्र वेश्म
नि मंगला ॥ पित्रा दृष्ट[illegible]मं तेन स्त्रीचिन्हा यौवने
स्थिता ॥ ४८ ॥ तां दृष्ट्वा चिं[illegible]तयामास वरानेनानुगुणा
न्सुधि ॥ कस्मै दयामयो त्रीला विचार्यैवं सुदुःखितः ॥
॥ ४९ ॥

Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

(४)

॥७॥

एतस्मिन्नंतरे काले मुनिसंघैः समावृतः ॥ कन्यार्थी
चागतः श्रीमान् कौंडिन्यो मुनिसत्तमः ॥५०॥ सुमं
तउवाच ॥ कस्मिं स्थाने तु वास्तव्यं स वै तो ब्राह्मणो
त्तमे ॥ का माता कः पिता ते वा किं गोत्रमिति शंस मे ॥
॥५१॥ कौडिन्योवाच ॥ पिता योगेश्वरश्चैव माता मे
त्रायणी मम ॥ शांडिल्य[illegible] गोत्रं मे कौडिन्यो नाम म
षिश्कैतैः ॥५२॥ विंध्याद्रिपश्चिमे भागे मंडपाचल
नामतः ॥ तस्मिन्स्थाने तु वास्तव्यं कन्यार्थी द्विजपुं ॥७॥

"Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai."

(8A)

गवः॥५३॥ सर्वलक्षणसंयुक्तां त्वदज्यां दुहितां व
रोगतलोददौ सुमंतोपि कौंउन्यायस्तुभेऽदिने॥५४॥
स्वांविवाहान्विलां कन्यां नीलंतिप्रष्यितां सुवि॥ मंग
लाचारनिर्घोषं तत्र [illegible] यापितः॥५५॥ ब्राह्मणाः
स्वस्तिवचनं जयघो[illegible] दिनः॥ गृह्योक्तवेदवि
धिना विवाहमकरो[illegible]॥५६॥ निर्वर्त्योद्वाहिकं स
र्वं प्रोक्तवान्कर्कोटकं द्विजः॥ किंचिद्दायादिकं देयं
जामातुः परितोषकं॥५७॥ तच्छ्रुत्वा कर्कोटको द्वा प्रो

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

(१)

॥८॥

त्सायगृहमंडनं ॥ पुरायांसुस्थिरंबध्वा प्राहभोग
म्यतामिति ॥ ५८ ॥ भोज्या वसिष्ठचूर्णंच पाथेया
र्थंच सा ददौ ॥ कौरुन्या [illegible] वाहयोनौ पृथ्वि गछनूद्य
नैःत्रानैः ॥ ५९ ॥ शीतं [illegible] यद्रिाव्येश्वगोरयेच
समाश्रितः ॥ अग्रेद [illegible] मुनौ पुण्यांकल्लोलनीं त
दा ॥ ६० ॥ मध्यान्ये [illegible] यां समुत्तीर्य सरित्त
टे ॥ ददर्शरिशिल्लासास्त्रीणां समूहं रक्तवाससां ॥
॥ ६१ ॥ चतुर्दश्यामर्चयंतंभक्त्यादेवंपृथक्पृथक् ॥ ॥८॥

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

(9A)

उपपगम्य त्रानैः शीला पप्रछ स्त्रीकदंबकं ॥ ६१ ॥ त्री
लावुवाच ॥ आर्याः किमेतन्मे ब्रूहि किंन्नामे व्रत
मीदृशं ॥ तावुचुर्वो[…]षितः सर्वा अनंतो नाम वि
श्रुता ॥ ६२ ॥ तस्य व्रत[…]मद्य क्रियते स्माभि
रियह ॥ साब्रवीदह[…]वं करिष्ये व्रतमुत्तमं ॥
॥ ६३ ॥ विधानं की[…]स्य किं दानं कस्य पूज
नं ॥ का देवता नमस्कार्या सर्वतीनां तु नाम किं ॥
॥ ६४ ॥ इति तां पृछतां त्रीलां प्रोवाच स्त्रीकदंबकं ॥

Joint project of the Rajawade Samshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai.

(10)

॥१२॥

स्त्रियाउत्तु:॥ रंभाच उर्वशीचैव मेनकाचघृतलो
त्तमा॥६६॥ गांधारी तां उर्वीचैव कौस्तुभमाया इति
चिष्कृता॥ इत्यस्मां नामानि विशेयाम्निस्तु
न्विस्मिते॥६७॥ ॥ शुक्लपक्षचतुर्द
श्यां मासी भाद्रपदे ॥ तस्यानुष्ठानमात्रे
ण सर्वपापैः प्रमु ॥५८॥ स्त्रीलिंग रुद्रस्य प
क्वान्नं पुन्नामघृतलपाचितं॥ अर्धंविप्राय दातव्यं
मर्धमात्मनि भोजनं॥५९॥ अनेनविधिना देवश्री ॥१२॥

Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

(10A)

लसंपूज्य यत्नतः॥ दत्वा देवस्य नैवेद्यं दोरकस्या
पि यत्नतः॥६०॥ त तथा च दक्षिणां दद्याद्वित्त
शाठ्य विवर्जितः॥ अदत्ते दक्षिणादानं अलं चैव वृ
द्धिजोत्तमे॥७१॥ नि[illegible] तद्विजानीयात्कुसुमनी
व कुले तं ह वि॥ कर्तव्यं [illegible] रेती रे कथां श्रुत्वा हरे
रिमां॥७२॥ स्नात्वा [illegible] समभ्यर्च्य मिमं उल्ले गंध
दीपकैः॥ पुष्पधूपैश्च नैवेद्यैः पीतवस्त्रैः सुवर्णशि
तैः॥७३॥ दत्वा देवसमयं देवं फलैः सप्तसमन्वि

A joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

मूळ प्रत पाहण्यासाठी संपर्क

इतिहासाचार्य वि.का. राजवाडे संशोधन मंडळ, धुळे

राजवाडे पथ, गल्ली नं. १, धुळे-४२४००१ (महाराष्ट्र)

दूरध्वनी क्रमांक (०२५६२) २३३८४८

Email ID : rajwademandaldhule@gmail.com